

מדיוני ועדת מימשק החליבה

ועדת מימשק החליבה, שמונתה ע"י ההתאחדות, התכנסה לשיבתה הראשונה ב-11.7.71 (על הרכב הועדה ראה להלן במדור „בהתאחדות“). תפקידי הועדה: לשמש פורום מקצועי לליבון בעיות מקצועיות, לקביעת נוהגים והמלצות ב־קשר למימשק חליבה, ובכלל — לשמש „כתובת“ מקצועית.

על דרכי הפעולה של הועדה: עליה לקיים דיונים על ההתפתחות הרצויה למשק, מבחינת ציוד חליבה, נוהגי חליבה, וכו'; זה נושא מקצועי נכבד, שידרוש בירורים יסודיים. יחד עם זה על הועדה לתת תשובה מהירה לבעיות דחורות, שאינן סובלות דיחוי, כגון: בדיקת ציוד חדש, שעומד להגיע ארצה, או שכבר הותקן בארץ.

בדיונים טענו כמה מחברי הועדה לצורך ב־מחקרים בשטח הפיסיולוגי (אוקסיטוצין, אדרנלין ובריאות העטין); הם הדגישו, שמוסדות המחקר שלנו לא טיפלו עד כה בנושא זה באופן רציני ומסודר ויש צורך שמוסדות המחקר, כגון — מכון וולקני, יקימו יחידה מתאימה לטיפול בנושא. בסיכומם של הדברים התגבשה הדעה, שצריך לטפל במכלול הבעיות של מימשק החליבה בכמה מישורים:

1. על הועדה לבחון את טיב הציוד החדש, שכבר הותקן בארץ, או שעומד להגיע ארצה ב־קרוב; להתחקות אחר תפעולו במשק והשפעתו האפשרית על מצב בריאות העטינים, לבחון את כדאיותו המשקית (השקעה מול הספק, נוחיות וכו'). על סמך התוצאות שתתקבלנה, במידה ו־תהיינה חיוביות, יצטרכו לגבש המלצות תפעוליות והדרכתיות;

2. לשם כך, על הועדה לקבוע קריטריונים כלליים לבחינת ציוד חליבה במשקיניו והתאמתו למטרותינו. קריטריונים אלה יהיו יסוד לבחינת כל ציוד חליבה, שיוצע לערוך בו ניסוי;

3. על הועדה לדון בהתאמתם של סוגי ציוד החליבה השונים ואופן הפעלתם, המקובלים ב־משק הישראלי היום, אם יש להעדיפם, בהתחשב

בהתפתחות הצפויה של הגדלת העדרים הקיבוציים לכדי 400 פרות והעדרים „המשפחתיים“ לממדים גדולים בהרבה מאשר כעת;

4. במחקרים בשטח החליבה, להבדיל מבחינת ציוד (סעיף 1, 2) והדיון בהתאמת סוגי ציוד (סעיף 3), חייבים לטפל מוסדות המחקר שלנו, כגון — מכון וולקני.

אשר לסעיף 1, שהוא הדחוף ביותר כרגע, צריך לערוך ניסוי שדה בתנאי משק. המציאות במשק דורשת תשובות מהירות ככל האפשר, אחרת יקדים המשק את הניסוי. עומדים כעת לניסוי ציוד פולווד, שהוכנס כבר ארצה, ומכונה חדשה של אלפא לאואל — „F“, שתגיע בקרוב. בעוד ציוד הפולווד הינו קונבנציונלי, ה־„F“ — הוא מהפכני, ויש להתאים את ביצוע הניסוי לכך.

ניסוי שדה זה עולה בסכומי כסף מסוימים.

בקשר לניסוי ה־„F“ הוסבר, שהכוונה לבדיקת תוצאות השימוש בו, מבחינת בריאות העטינים (בעזרת בדיקות חוזרות: בקטרילוגיות, ס.מ.ט., ממילוגרם), יעילות המכונה, רוטינה, מספר יחידות אופטימאלי, הספק חליבה, בלאי חלפים ו־כדאיות ההשקעה. בהתקבל התוצאות חיוביות, יהיה צורך לגבש המלצות הדרכתיות על התפעול של מכונה זו. לשם עריכת ניסוי שדה כזה יש לבחור במשק מתאים (מבחינת טיב העדר ו־גודלו, צוות עובדים, מידע על תולדות בריאות העטינים, מכון חליבה מתאים, וכו'). המידע צריך לכלול את המצב הקיים במשק במשך כחודשיים לפני הפעלת המכונה החדשה. ה־תקציב הדרוש לכיסוי הוצאות הניסוי (בדיקות בקטרילוגיות, חומרים לבדיקות ס.מ.ט., נסיעות של עובדי המכון הוטרינארי וכו') בסך של כ־3,600 ל"י ניתן ע"י חברת אלפא-לאוואל.

הועדה בחרה בצוות לניסוי ציוד חדש, מורכב מהח"ח: חי הברון (רכז), סלעי גורדין, ארתור רוזנצוויג, בצירוף המדריך למיכון החליבה ב־אזור בו יבוצע הניסוי.

הועדה בחרה גם בוועדת משנה שתעבד ותציע קריטריונים לבחינת ציוד חליבה, בהרכב: ארתור

הנוכחי, הרגלי חליבה וביצוע החליבה. שלב זה יימשך כחדשיים וייבוצעו 2 בדיקות בקטריולוגיות, 3–4 בדיקות ס.מ.ט., בדיקה אחת או שתיים של ממילוגרם (זו בדיקה חיצונית של מצב קצות הפטמות), בדיקת תהליכי חליבה ומשך ההיחל-בות, וכן בדיקות נוספות של פרטי מימשק כללי. עם התקנת הציוד החדש, בסיום הבדיקות הנ"ל, ימשיכו בבדיקות בקטריולוגיות, ס.מ.ט., וממילוגרם. המשך יודרך בהקשר למספר יחידות החליבה, תהליכי חליבה ועבודה, וכו'. הצוות יעקוב אחרי תוצאות לואי אפשרויות של הפעלת הציוד.

חי הברון

הודעה: עם צאת חוברת זו יצא לאור ע"י ספרית, "השדה" ספרו של חי הברון על "מיכון החליבה בישראל".

על הפצת הספר ומחירו תבוא הודעה מיוחדת.

רוזנצוויג (רכז), רם שגיא, מיכאל מורג, סלעי גורדין, צבי היימן, אלי מאיר, חי הברון. ועדת המשנה תביא את הצעותיה לדיון בועדה בישיבתה הבאה.

בסיום הישיבה מסר שלמה דורי, שהתאחדות מקבלת זה שנים רבות תמלוגים מאת יצרני מכוניות חליבה, אשר מיועדים למימון חלקי של פעולת ההתאחדות בשטח מיכון החליבה. תמלוגים אלה מתקבלים מאלפא לאוואל ואוקטב. ההתאחדות תעמוד על סידור דומה עם כל ספק מכוניות חליבה נוסף.

הצוות לפחינת ציוד חליבה חדש דן ב-13.7.71 בניסוי מכונית החליבה החצי-אוטומאטית, דגם "F" של אלפא לאוואל, והוחלט לערכו בגרשמואל, שעדרו עומד בביקורת עטינים שנים רבות.

יוחל מיד בבדיקות העטינים לקביעת המצב

מדיוני ועדת המיכון והמבנים

טיפול בזבל נוזלי באנזימים וחידקים

בישיבת הועדה ב-26.7.71 נמסרה סקירה ע"י נציגי החברות, "מיילס" ו"יסמין" וע"י הח' אהרון ברונר מקיבוץ כברי, על השימוש בחומרים "ביוספטיק" ו"צלולוזה" (אנזימים וחידקים). הטיפול באנזימים ובחידקים בזבל נוזלי פועל למניעת התהוות גושים קשים ומאפשרת שאיבה מושלמת וזולה יותר של הזבל מהבור. חשוב להקפיד בטיפולים, בהתאם להוראות, ולהבטיח תמיד את הרטיבות הדרושה ע"י תוספת מים, או ע"י ריסוס במים בעת פיזור החומרים. כמויות המים הדרושות להבטחת הרטיבות הן כ-1 מ"ק מדי שבועיים לכל 120 מ"ק נפח זבל.

החברה מוכנה לייעץ לכל משק, איך ובאיזה שיעור להשתמש בחומרים. קשה לקבוע בדיוק כמויות כלליות, כי בכל משק קיים מצב שונה. תוך הדיון הוברר, שבעצם לא צריכים להתהוות גושים קשים, אך ידוע שבמשקים מסוימים ובתנאים מסוימים מתעוררות בעיות, ואלה, נראה לנו, אפשר לפתור בעזרת החומרים הנ"ל.

סקירה על פיזור לימודי בקליפורניה

בישיבה שהתקיימה ב-27.5.71 מסרו הח"ח שמואל כפרי וחי הברון סקירה על סיוריהם ב-קליפורניה, בקשר למבנים לבקר, בייחוד קורא-לים ותאי רביצה, ומכוני חליבה. פרטים מסקירה זו עוד נפרסם ברשימה מפורטת ב"משק הבקר והחלב".

מדיניות מיכון החליבה

הועדה דנה במכלול הבעיות של מדיניות מיכון החליבה, לאור ההתפתחויות האחרונות של הכנסת מכונית חליבה מתוצרת פולווד (Fullwood), אנגליה, במשק גל-און. את הכנסתה יזמו החברה והמדריכים לגידול בקר בדרום. הועדה החליטה להעביר את הדיון לפורום רחב יותר וזימנה לישיבה מיוחדת רבת משתתפים את האנשים הקשורים בצורה זו או אחרת בענייני מיכון החליבה. בפגישה זו הושמעו דעות שונות והסיקו מסקנות בנוגע להמשך הטיפול בשאלות מדיניות החליבה.